

Komentar Društva jedrskih strokovnjakov Slovenije o Predlogu usmeritev za pripravo Energetskega koncepta Slovenije

Društvo jedrskih strokovnjakov Slovenije (DJS) je strokovno združenje, v katerem smo prostovoljno združeni znanstveni delavci, strokovnjaki in drugi, ki delujemo na področju jedrske znanosti in uporabe jedrske tehnologije v miroljubne namene, ter državljani, ki nas to področje zanima. DJS smo ustanovili leta 1991. DJS ima status društva, ki deluje v javnem interesu na področju raziskovalne dejavnosti.

Podpiramo dolgoročno rabo jedrske energije v Sloveniji

V DJS pozdravljamo Predlog usmeritev za pripravo Energetskega koncepta Slovenije, ki kot izhodišča za razvoj trajnostne energetike kot osnove razvoja nizkoogljične družbe postavlja uravnoteženo uresničevanje kriterijev podnebne sprejemljivosti, zanesljivosti oskrbe in konkurenčnosti cene energije. Dostop do energije, še posebej električne energije, je pomembna predpostavka družbenega razvoja in kakovosti sodobnega življenja. Raba trajnostnih virov energije, kot je jedrska energija, lahko pomembno prispeva k družbeni blaginji, hkrati pa zmanjša obremenjevanje okolja.

Jedrska energija je pomemben del rešitve pri oblikovanju trajnostne energetske prihodnosti, tako v Sloveniji in Evropi kot na globalni ravni. Prednosti jedrske energije pred drugimi viri energije oziroma tehnologijami za pretvarjanje v električno energijo so okoljske, podnebne, ekonomske in družbene. Zato podpiramo poudarek Predloga usmeritev za pripravo Energetskega koncepta Slovenije glede dolgoročne rabe jedrske energije za oskrbo Slovenije z električno energijo. Dolgoročno rabo jedrske energije razumemo tako v okviru podaljšanega obratovanja obstoječe jedrske elektrarne (NEK) kot z morebitno prihodnjo širitvijo proizvodnih zmogljivosti jedrske elektrarne z drugim blokom JEK2, če se bo izkazala za boljšo rešitev pokrivanja potreb po energiji od drugih čistih virov.

Slovenija ima osnovno infrastrukturo za jedrsko energetiko

Strinjamo se, da je pri trajnostni rabi jedrske energije za pretvarjanje v električno energijo pomembno zagotoviti dolgoročno varno obratovanje jedrske elektrarne ter ustrezno strategijo in zadostne vire za odgovorno in gospodarno ravnanje z radioaktivnimi odpadki. Petdeset let odličnih raziskav ob podpori raziskovalnega reaktorja TRIGA ter dobra tri desetletja stabilnega in varnega obratovanja NEK potrjuje, da sta ob izbiri sodobne tehnološke zasnove pomembni visoka raven strokovnosti zaposlenih, upravnih organov, neodvisnih pooblaščenih organizacij ter naša vpetost v mednarodno strokovno okolje ter nenazadnje tudi odličnost in mednarodna primerljivost domačih raziskav in visokošolskega izobraževanja. Zato je pomembno razumevanje, da ima Slovenija že razvito osnovno infrastrukturo za jedrsko energetiko, še posebej z vidika obratovanja jedrskega objekta in njegove infrastrukturne podpore ter zagotavljanja zakonodajnih okvirjev in neodvisnega nadzora. Odličnost infrastrukture pa bomo laže dosegli z okrepitevijo nacionalnih raziskav in visokošolskega izobraževanja. Menimo, da je odlična infrastruktura, tudi raziskave in visokošolsko izobraževanje, izjemno pomemben dejavnik odgovornega odločanja o možnih virih in tehnologijah za prihodnjo oskrbo z energijo, kar je treba bolj neposredno vključiti v Energetski koncept Slovenije.

Vključenost DJS v globalno pobudo »Nuclear4Climate«

V okviru priprav na mednarodno podnebno srečanje United Nations Framework on Climate Change (COP 21) decembra v Parizu je DJS vključeno v globalno pobudo »Nuclear4Climate« (Jedrska energija za podnebje). Skupaj z 38 nacionalnimi, regionalnimi in mednarodnimi strokovnimi, raziskovalnimi in znanstvenimi organizacijami, ki predstavljajo več kot 50 tisoč jedrskih znanstvenikov, inženirjev in strokovnjakov z vsega sveta, smo maja letos v Franciji podpisali deklaracijo, v kateri je jedrska energija opredeljena kot ena pomembnejših rešitev v boju proti podnebnim spremembam.

Prepričani smo, da je deklaracija strokovnjakov, znanstvenikov in raziskovalcev v pomembno podporo tudi pri odločanju o dolgoročni rabi jedrske energije v Sloveniji.

Ljubljana, 28. 9. 2015

prof. dr. Marko Čepin

Predsednik Društva jedrskih strokovnjakov Slovenije